

SLANGEN OM VERLIEFD OP TE WORDEN

SNAKES TO FALL IN LOVE WITH

Marc Krikke

Een aantal jaren terug ben ik begonnen met slangen. en wel met de rode rattenslang, zoals zo velen. Ik had een terrarium van 100 x 50 x 50 cm waarin ik twee dames hield: een amel en een butter. Na enige tijd vond ik dat ze me veel te weinig werk gaven. Eens in de week voeren. Tijdens het voeren beetje de bak en waterbak schoonmaken. 's Avonds waren ze ook niet altijd actief. Dus ben ik op zoek gegaan naar andere soorten. Welke zijn actiever? Welke geven meer werk? Maar welke soorten worden niet te groot? Na een zoektocht op Internet kwam ik uit op de kousenbandslang: de

Marc Krikke

A couple of years ago I started keeping snakes and, like many, my first snake was a red corn snake.. I had a terrarium of 100 x 50 x 50 cm in which I kept two ladies: one amel and one butter. After a while I thought they were not giving me enough work. Feed them once a week. During feeding clean the water bowl and the terrarium. Also at night there were not always active. So I went looking for other snake species. Which ones would be more active? Which ones need more care. But also which species will not grow too big. After searching the internet I ended up with garter snakes:

Thamnophis radix snow, radix axanthic and eques scotti (in the background). Photo by Marc Krikke

Thamnophis eques scotti. Big Momma, Papi and Scott. Photo by Marc Krikke

Thamnophis. Er bleken echter wel heel erg veel ondersoorten te zijn...

Dus ben ik eens bij iemand gaan kijken om ze live te zien. *Thamnophis radix* in verschillende kleuren. Erg leuk. Ik besloot een *Thamnophis radix* snow en een *Thamnophis radix axanthic* mee te nemen. Verder had ik ook ooit een foto gezien van *Thamnophis eques scotti*. Die waren echter niet goed beschikbaar. Gelukkig had Fons Sleijpen nog een mannetje voor me. Deze drie mannen heb ik samen in een terrarium van 60x40x40 cm gezet. Waterbak, plantjes, schuilplaats en een steen onder de lamp om ze de mogelijkheid te geven zich op te warmen. Ik begon met corbo als ondergrond, maar daar ben ik van terug gekomen. Op foto 1 zie je een eerste foto van de drie heren samen.

Ik heb in deze soort gevonden wat ik leuk vind. Het zijn actieve slangen, ze zijn erg druk, vooral als er meer in een bak zitten, is er altijd wel eentje iets aan het doen. Ik

Thamnophis. However, as it turned out there are really many subspecies.

So I went to see somebody to look at them live. *Thamnophis radix* in different colours, very nice. I decided to buy a *Thamnophis radix* snow and a *Thamnophis radix axanthic*. I had also once seen a picture of *Thamnophis eques scotti*. Those however were not easily available. Fortunately Fons Sleijpen had a male for me. I put these three males together in a terrarium of 60x40x40 cm. Water bowl, plants, hiding place and a stone under the lamp to give them the opportunity to warm themselves up. I started with corbo as floor covering but I stopped using that. Picture 1 showed all the gents together.

I have found what I was looking for in this species. They are active snakes, very lively and especially when you keep more together there is always one doing something. I liked them so much that I wanted more of them. First I got myself a pair of *Thamnophis sirtalis parietalis*. I was going to breed

vond het zó leuk dat ik er wel meer wilde. Eerst kwam er een koppel *Thamnophis sirtalis parietalis* bij. Dan zou ik over een jaar of drie, vier kweken.

Maar na een tijdje werd ik toch onrustig. Ik hoorde toevallig dat de ouders van mijn *Thamnophis eques scotti* te koop waren, inclusief nog een aantal nakweekdieren. Na het zien van de foto was ik verliefd. De vrouw zag er erg groot uit. Ik heb het koppeltje natuurlijk aangeschaft. Voor een *Thamnophis* léék het vrouwtje niet alleen erg groot, ze was het daadwerkelijk!. Nadat ik haar een paar keer gevoerd had, heb ik haar ook maar eens gewogen. Ze bleek 926 gram zwaar te zijn! Inderdaad, bijna een kilo *Thamnophis* ... Ze heeft dan ook de naam Big Momma gekregen. De verslaving was geboren...

Nakweek

Mijn eerste nakweek kreeg ik van *Thamnophis eques scotti*. Omdat de man en vrouw gewoon bij elkaar zaten, is ze natuurlijk gewoon gedekt. Ze werd steeds zwaarder en het zag er heel apart uit met die schubben. Op en dag kwam ik na het werk thuis en zaten er 23 kleine scotti's in de bak. Nou ja klein... als ze net geboren zijn, vind ik ze al flink aan de maat vergeleken met bijvoorbeeld de jongen van *Thamnophis radix*.

Dus nu had ik mijn eerste nakweek. Maar ik heb nog niks geboren zien worden. *Thamnophis* is levendbarend, dus dat wilde ik ook wel eens zien. Ik had ook een volwassen kweekgroep *Thamnophis sirtalis concinnus* gekocht en ook dezes twee2 dames waren zwanger. En ja hoor... bevalling! Ik heb een stoel gepakt en een kop koffie, en ben voor het terrarium gaan zitten... niet te dichtbij om haar niet te storen, maar ik wilde het toch zien. Mooier dan een bioscoop.

Voeren

Wat ik heel leuk vind, zijn de verschillende karakters. Niet alleen per soort, maar ook individueel. Ik heb in het begin de twee

with them in three or four years. But after a while I got restless. By chance I heard that the parents of my *Thamnophis eques scotti* were for sale including a number of offspring animals. After seeing the picture I fell in love. The female looked very big but of course I bought the couple. For a *Thamnophis* the female not only looked big, she actually was big. After I had fed her a couple of times I decided to weigh her. She turned out to weigh no less than 926 grams! Indeed, nearly a kilogram of *Thamnophis* ... I decided to name her Big Momma. The addiction was there.....

Breeding

My first offspring were bon from *Thamnophis eques scotti*. Because the male and the female were kept together obviously they had mated. She grew heavier and that looked quit odd with the scales. One came I come home from work and there were 23 little scotti's in the terrarium. Well, small.... newly born I already find them quit large in comparison to for instance the young of *Thamnophis radix*.

So now I had my first young. But I still had not seen their birth. *Thamnophis* is ovoviparous so I really would like to see that happen. I also had bought a adult breeding group of *Thamnophis sirtalis concinnus* and also these two ladies were gravid. And yes.....delivery! I grabbed a chair and a cup of coffee and settled in front of the terrarium..... not too close because I did not want to disturb her but I still wanted to see it. Nicer than going to the movies.

Feeding

What I like are the different characters. Not only for the different species but also the individuals. When I first started I had the two *Thamnophis radix* and the *Thamnophis eques scotti* in one terrarium and I also fed them in there. When I for instance fed them salmon and whitefish, the scotti stayed far from the salmon but feasted on the whitefish. He would hardly eat any salmon. Oth-

Thamnophis radix en de *Thamnophis eques scotti* in één terrarium gehad en ik voerde ze ook in het terrarium. Als ik dan bijvoorbeeld zalm en witvis voerde, bleef de scotti ver weg van de zalm, maar at zich tonnetje rond met de witvis. Zalm at hij zo goed als niet. Andere zijn weer helemaal gek op zalm. Nu ik er meer heb en ook volwassen dieren, voer ik alle dieren die hele visjes kunnen eten, apart in een curver. Net zoals ik bij de rattenslangen doe. Dat geeft mij een aantal voordelen. Als eerste weet je precies wat en hoeveel iedereen eet. Ten tweede hoef je geen politieagentje te spelen. Ook is het veiliger vanwege bodembedekking. Ze hebben dan niet de kans om bodembedekking mee te eten met de vis. Omdat ik ze elke week hanteer, raken ze er een beetje aan gewend om opgepakt te worden. Zodoende blijven ze tamelijk rustig. En wanneer ze uit hun terrarium zijn, kun je rustig de bak opruimen, terwijl zij aan het eten zijn.

Ze krijgen bij mij hoofdzakelijk spiering met vitaminepoeder: multivitamine, en eens per maand gestampte Thiaminepillen van de apotheek. Het eten wissel ik af met zalm, witvis, kattenvoer en kippenhartjes.

Melanogaster canescens

Tijdens een lezing van Steven Bol over de Mexicaanse soorten en zijn waarnemingen aan deze dieren, zag ik een foto van een *Thamnophis melanogaster canescens* melanistic. Ik werd voor de zoveelste keer weer eens verliefd.

Melanogaster is op zich al anders als andere thamnophissen. Ze zijn een stuk schuwer, hebben een andere bouw, vooral hun kop. Ze eten ook grappig, beetje zigzag, maar dat zou je een keer moeten zien. Is lastig uit te leggen, maar het gaat erg snel. Omdat ik heel graag die melanistic wilde hebben, heb ik contact gezocht met Steven. Helaas had hij zelf geen melanistic te koop, maar wel dieren die heterozygoot voor melanistic waren. Hier heb ik twee

ers are totally mad about salmon. Now I have more and also adults animals I feed those that can eat whole fish separately in a plastic container. Just as I do with my corn snakes. This gives me a number of advantages. Firstly you know exactly what and how much everyone eats. Secondly you don't have to play police man. It is also safer because of the floor covering. There is no chance they will eat any of that together with the fish. Because i handle them every week they are used a it to be picked up. Therefor they stay relatively calm. And when they are outside of their terrarium you can easily clean it out while they are eating. I mainly feed them smelt with vitamin powder (multivitamine) and once a month crushed Thiamin pills from the Pharmacy. I alternate this food with salmon, whitefish, cat food and chicken hearts.

Melanogaster canescens

During a lecture by Steven Bol on the Mexican species and his observation on these animals, I saw a picture of a *Thamnophis melanogaster canescens* melanistic. I again fell in love!

Melanogaster is in itself already different from the other Thamnophis species. They are a lot shy, have a different build especially their head. They also eat funny a little big zigzag but you should see that for yourself. It is hard to explain but it happens so fast. Because I really wanted to have that melanistic I contacted Steven. Unfortunately he did not have a them for sale but he did have animals that were heterozygote for melanistic. So I bought two couples with the hope to be able to breed my own melanistic. These four animals are in ne terrarium together. Because they are very shy and will not eat when I put them with their food in a separate plastic container, i feed them in their own terrarium. Even then I hardly see them eat because they will only start after I leave. I have to say things are improving slowly and that they show themselves more as they get older. Now it is only two years of waiting for the first young!

Thamnophis eques scotti. In the water bowl. Photo by Marc Krikke

Birth of a *Thamnophis sirtalis concinnus*. Photo by Marc Krikke

koppels van gekocht, in de hoop van eigen melanistics te kweken. Deze vier dieren zitten samen in een terrarium. Omdat ze erg schuw zijn en niet eten als ik ze met hun voer in een curvertje zet, voer ik deze in hun terrarium. Dan nog zie ik ze bijna nooit eten, omdat ze vaak pas eten als ik weg ben. Ik moet wel zeggen dat het steeds beter gaat en dat ze zich meer vertonen naarmate ze ouder worden. Het is nu nog twee jaar wachten op de nakweek!

Terrarium

Ik heb de meeste terraria op de volgende manier ingericht. Ik heb overal beukensnip-pers als bodembedekking. Bij de kleinere dieren heb ik grote snippers. Bij de grote dieren heb ik kleine snippers. Voor de kleintjes te groot om per ongeluk op te eten, voor de grotere dieren zouden ze een snipper weer via de normale gang kwijt kunnen raken. Ik gebruik terraria van 100 cm breed.

Thamnophis melanogaster canescens, melanic male from the lake of Chapala, Jalisco, Mexico.
Photo by Steven Bol

Terrarium

I have decorated most of my terraria in the same way. I have beech chips for floor covering. For the smaller animals I use larger chips, for the larger animals smaller chips. For the smaller animals too big to swal-

Terrarium. Photo by Marc Krikke

20 cm van de kant doe ik de warmtelamp. Ik gebruik minimaal twee echte schuilplaat- sen: één aan de warme kant, één aan de koude kant. Met echt bedoel ik iets waar ze helemaal in kunnen. Ik heb overal een waterbak waar ze allemaal in kunnen als ze tegelijk willen zwemmen. Bij de wat kleinere en schuchtere dieren heb ik een waterplant in het water, zodat ze die als beschutting kunnen gebruiken, of om eruit te komen. Daarbij gebruik ik een aantal kunstplan- ten, ook door de bak heen, waar ze even- tueel onder kunnen schuilen. Verder hang ik overal planten aan het plafond aan het luchtrooster, zodat ze kunnen klimmen en de hele bak door kunnen. Hier maken ze gretig gebruik van.

Winterslaap

Wat ik toch wel een nadeel vind, is de win- terslaap. Ze moeten echt in winterslaap. Ik heb in de schuur twee extra koelkasten waar ze kunnen overwinteren. Het eerste jaar heb ik ze op een koude kamer gezet, maar daar werd het niet kouder dan 14 graden. Dus voor de kousenbandslangen te warm. Ik lees twee verschillende manie- ren van winterslaap. Een vochtige manier en een droge manier. De meeste Tham- nophishouders die ik ken zetten de dieren vochtig weg. Zelf echter zet ik ze op droog lignocel weg. Flinke laag erin (20 cm), zo- dat ze eronder kunnen kruipen, met een kleine waterbak voor als ze willen drinken. Twee keer per week ververs ik het water. Zo houd ik ze dan twee maanden. Voor mij is dan de woonkamer redelijk leeg. Gelukkig blijven de Mexicanen in de woonkamer. Ik heb trouwens de rattenslangen nog. Maar anders zou het wel heel leeg zijn!

Soorten

Ondertussen heb ik een groot aantal soor- ten. Niet overal koppels van, omdat ik niet overal mee wil kweken. Ik heb wel meer koppels van Mexicaanse soorten, maar ook hier kweek ik niet mee. Ik heb een 'Mexi- caanse' groep, mannenbak met *Thamno- phis eques scotti*, *Thamnophis eques ob-*

low accidentally, for the larger animals small enough to lose in a natural way. I use terraria of 100 cm wide. Twenty cms from the side I positioned a lamp for heating. I use two real hiding places; one at the warm side, one at the colder side. With a real hiding place I mean one in which they can com- pletely accommodate them. I use a water bowl which will fit all if they want to swim together. For the smaller and shyer animals I use a water plant so they can use that for covering or to climb out of the water. I also use a few artificial plants throughout the terrarium where they can hide. I also hang a few plants from the ventilation grating so they can climb though the whole terrarium which they eagerly do.

Hibernation

What I find a real disadvantage is the hi- bernalion They really need a hibernation period. In my shed I have two old refrigera- tors in which they can hibernate. The first year I put them in a unheated room but there the temperature never got below 14 degrees C. Too warm for garter snakes. I read about two different ways to hibernate them. A moist one and a dry one. Most people I know hibernate their garter snakes in a moist way. Personally I put them on dry lignocel. A nice thick layer (20 cms) so they can crawl under with a small water bowl in case they want to drink. I change the water twice a week. I keep them like that for two months. For me my living rooms is pretty empty during that time. Fortunately the Mexicans stay in the living room. And I have my corn snakes. Otherwise it would be pretty empty!

Species

Meanwhile I keep a significant number of species. Not all of them as couples be- cause I do not want to breed with all of them. I have multiple couples of Mexican species but also with them I do not breed. I have a Mexican male group with *Thamno- phis eques scotti*, *Thamnophis eques ob- scurus*, *Thamnophis eques cuitzeoensis*. In

scurus, *Thamnophis eques cuitzeoensis*. In de vrouwenbak zitten dezelfde soorten. Er komt nog wel een mannelijke *Thamnophis eques insperatus* bij. Voor de vrouwen is de bak van 120x50x50 wel vol met drie dames.

Verder heb ik o.a. verschillende radix-kleuren. Diverse sirtalis-soorten (o.a. *concinus*, *infernalis*, *tetratenia*, *melanistic*, *parietalis*). Persoonlijk ben ik erg gecharmeerd van de gele kleur van de *cyrtopsis*-dieren. Ik heb een jong koppel *Thamnophis cyrtopsis ocellatus* en een volwassen vrouw. De *Thamnophis marcianus* wildkleur vind ik ook erg mooi. De *Thamnophis sirtalis* Florida Blue die ik heb, zijn niet zo blauw als *similis*, maar zijn wel echt heel mooi. De dieren die ik heb zijn heterozygoot voor *amel* (albino). Volgend jaar ga ik hier mee kweken in de hoop een aantal albinodieren te krijgen. Die zijn in Nederland nog niet te bewonderen dus dat is een leuke uitdaging. De verscheidenheid aan dieren is enorm voor wat betreft kleur, tekening en gedrag. Voor mij dus de perfecte slang.

Beginnen met slangen?

Als je wilt beginnen met slangen, ongeacht de soort, lees je dan eerst goed in voor je eraan begint. Vraag mensen naar hun ervaringen. Ga bij mensen kijken. Zorg dat je eerst alles weet en een terrarium hebt ingericht, voordat je een slang koopt.

the female group I keep the same species. I plan to get one male *Thamnophis eques insperatus*. For the females the terrarium of 120x50x50 is quit full with three ladies.

In addition I have different radix colours. Several sirtalis-species (e. g. *concinus*, *infernalis*, *tetratenia*, *melanistic*, *parietalis*). Personally I like the yellow colour of the *cyrtopsis* animals. I have a young couple *Thamnophis cyrtopsis ocellatus* and an adult female. I also like the wild type colour of *Thamnophis marcianus*. The *Thamnophis sirtalis* Florida Blue that I own are not as blue as the *similis* but are truly beautiful. My animals are heterozygote for *amel* (albino). I plant to breed with them next year in the hope to get some albino animals. These would be new to The Netherlands so that is a nice challenge. The diversity in animals is huge with respect to colours, markings and behaviour. For me therefore the perfect snake.

Starting with snakes?

If you want to start with snakes, irrespective of the species, try to read as much as you can on them. Ask people for their experiences. Go and see people. Make sure you know everything there is to know and you have a terrarium ready before you buy a snake.

Translation from Dutch
by dr. ir. René van der Vlugt

